

◦ (C) برخه: د مغز لرونکو او غیر مغزی میوو لرونکو
ونو څارنه او ساتنه

دریم لوست: د مغز لرونکو او غیر مغزی میوو لرونکو
ونو بناخ پري کول او ړنگي کوي
(Pruning and Thinning)

اصطلاح ګانی

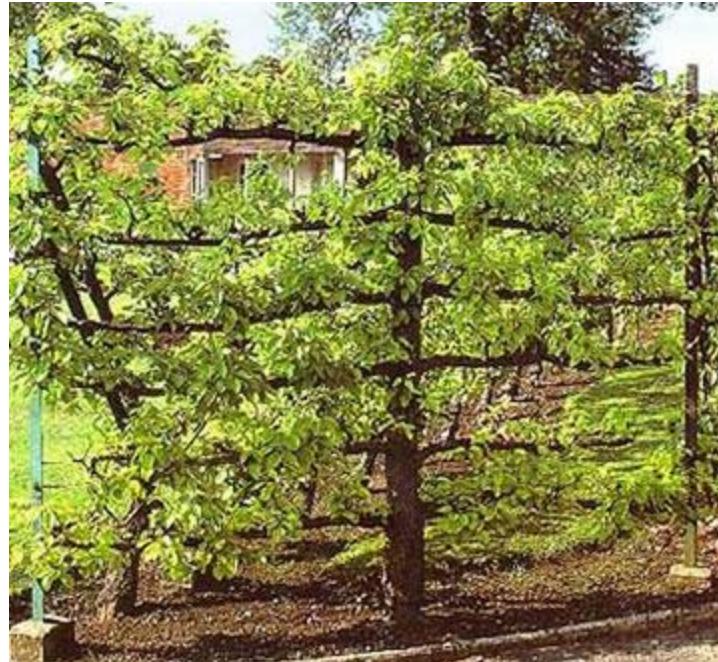
بنکتنی بناخونه (هغه بناخونه چي د وни له بیخ څخه راتوکیري او د هги قوت نيسی). د وني اصلاح کول	Suckers Training
بناخی خیروني بناخی خیرنی	U-shaped crotches V-shaped crotches
نلغی یا نورستونه بی بناخه ونه، د خادی په شکل سره	Watersprouts Whip

Branch bark ridge Callus، کیمیاوی مواد چي د وني یې د خپل زخم د جوریدو لپاره ترشح کوي.	د بناخ د پوبن پول یا ناوه
د وني اصلی بناخ Bust یا گریوان	Central leader
Compartmentalization د زخم د بندیدنی سبب کیږي او په دي ترتیب سره د نارو غیو او حشراتو د ننوتلو څخه مخنیوی کوي.	کیمیاوی مواد چي د وني
Leader Open center چي په هغې کي مرکزي ساقه شتون ونه لري.	تنه یا ساقه
Scaffold branches د ونو لپاره د داربست بناخونه	د وني ترتیب د ګلدان په شکل سره

. ۱. مغز لرونکی او غیر مغزی میوه لرونکی ونی د بی
شمیره دلایلو لپاره یې بناخونه پري کېرىي . .

A. د ونی اصلاح کول Training (پلن داربست او
مسطح داربست چي له هغې سره نبات ستاسي د
خوبني نمو کوي) داربست د نبات لپاره يو قوي او
بنايسته جورونکى دى چي زياته میوه نيسى، او منخته
يې راوري او قوي نباتات د ماتيدنى په وړاندې حمایه
يا کومک کوي او له نويو ونو سره مرسته کوي ترڅو
چي په لوړيو مرحلو کي په غير له کوم مشکل څخه
د ميوی تولید وکړي.

. 1. په تاریخي توګه د وني اصلاح کول ددي لپاره تر استفادې
لاندي نیول کېږي ترڅو چې د وني زینت زیات کړل شي او
وني مختلف شکلونه د حآن لپاره غوره کري، په ځانګري توګه
د شاهي باغونو وني او رسمي وني لکه د داربست په
شكل(espalier) سره د ونو اصلاح کول او د بوټو اصلاح
کول د (topiary) په شکل سره.

1. بناخ پري کول ددي لپاره ارین او ضروري دي ترڅو چي:

- اندازه بناخ پري کول کولي شي چي د وني له حد د زياتي نمو کولو څخه نسبت دي ته چي ساحه اشغال کري مخنيوي وکري او همدارنگه بناخ پري کول کولي شي چي د هغو نباتاتو چي زياته نمو يي کري دي هغه کمه کري او د ګني د منځته راتلو څخه مخنيوي هم وکري.
- د بناخ پري کولو عمل د هغه شمير نباتاتو لپاره چي چي د پري کړل شويو بناخ لرونکو ونو لاندې ځای لري او يا هم د هغې په څنګ کي وي، هغې د نمو لپاره زمينه برابروي.
- د بناخ پري کولو عمل همدارنگه د پانيو ساحه په نباتاتو او بوټو کي په جدي توګه د کم والي لاندې نيسې.

2. د نبات نا غوبنټل شوي رش او نمو له منځه وړي.

- بناخ پري کول، کولي شي چي د نبات رشد د ضعيفه بناخونو او ګنوالي په له منځه وړلو سره ورته زياتوالی ورکري.
- ړنګي کول د ونو معمولاً د ونو ظاهري توازن او برابري ته بهبود ورکوي.

3. د ماتو شوو بناخونو ، نارو غو بناخونو او له منځه تللو بناخونو په له منځه ورلو سره له منځه ورلو کېږي .
- a. بناخ پري کول د شکل يا هئت په ساتنه، د نبات د رشد قوت او سلامتی سره مرسته او کومک کوي.
4. هو، بناخ پري کول د نبات ګل کول او میوه ورکولو ته ترغیب ورکوي او هغه تحریکوي .
- a. د غوشمو لري کول، ګلونو او مراوو شوو میوه او زړو میوه لري کول د ګل او جوانی په زیاتوالی کي د راټلونکی کال يا فصل سره مرسته کوي.
5. (Pruning) بناخ پري کول د طراوت په اعادې او رشد سره له زړو نباتاتو سره مرسته کوي .
- a. درست او صحیح بناخ پري کول کولی شي چي د بوټو د طبیعی شادابی سره مرسته او کومک وکړي.
6. هو، همدا بناخ پري کول دي چي د نبات له نمو او رشد سره ستاسي د زړه د رهبری سره سم هغه نبات سوق کوي..

. ۱۱. مخکي له دي څخه چي بناخ پري کول سرته ورسوو، باید په دي باندي پوه شو چي د وني کومي برخي باید پري کرل شي، کوم وخت د هغې لپاره مناسب دي چي بناخونه په کي پري کرل شي، په څه ډول سره وني د بیا ټل لپاره په خپل حالت باندي راګرخي او بالاخره په څه ډول سره باید بناخونه او وني اندامونه(limbs) پري کرل شي.

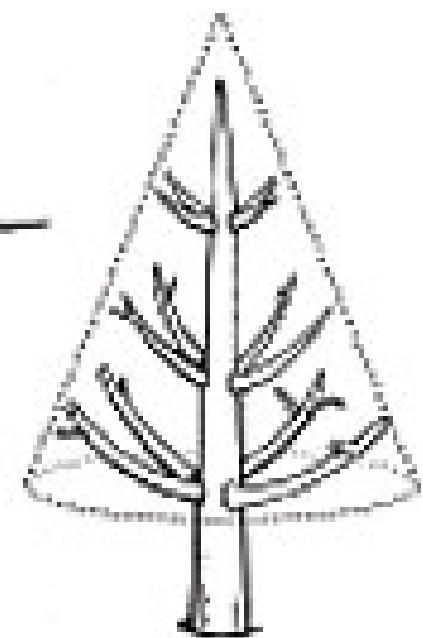
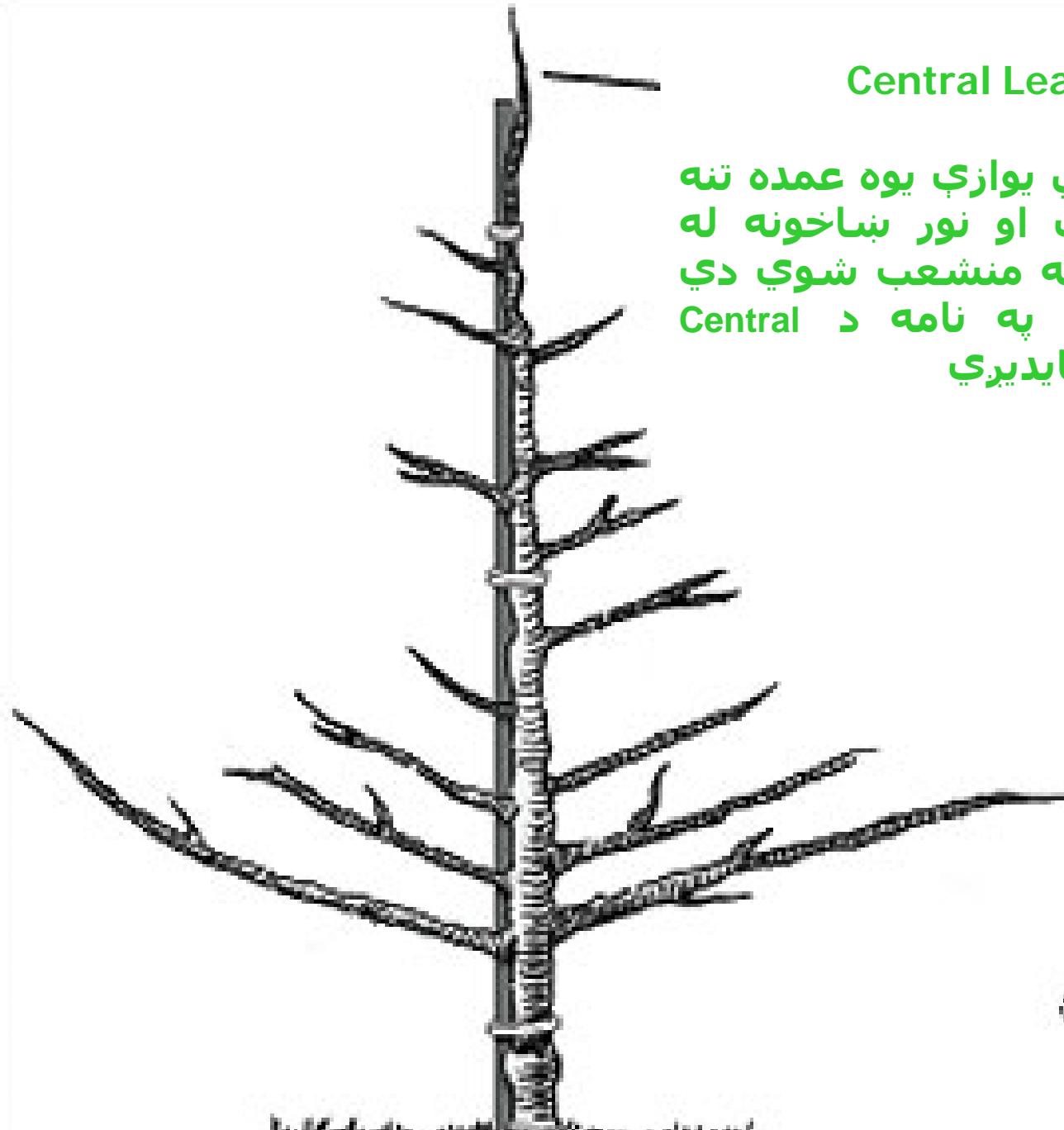
A. له شک څخه پرته، د وني د عمدہ ساختمانونو پېژندګلو او د هغوي وظيفي د بناخ پري کولو په برخه کي د زيات اهمیت لرونکي دي. دا ساختمانونه په لاندي ډول سره دي:

1. دوني اصلي ساقه يا تنه **(leader)**، له هغې ساقې څخه عبارت ده چې په نورو بناخونو باندي تسلط ولري او همدا درشد او نمو برخه رهبري کوي.

- هرکله چې ونه دوه بناخ لرونکي (**co-leaders**) وي او شتون ولري، پس باید چې یو له دي بناخونو څخه لري کړي شي.
- دوه بناخ لرونکي وني يا دوشقه وني (**Co-leaders**) مطلوبې نه وي څرنګه چې دا نا خوبنې راتلونکي لري او د ۷ په شکل سره ضعيفه رشد او انکشاف منځته راوړي.

Central Leader

هغه ونه چي یوازي یوه عمده تنه
يا ساقه لري او نور بساخونه له
اصلی بساخ نه منشعب شوي دي
دا نوعه ونه په نامه د Central
سره یا پدیري Leader

2. اړخیز یا جانبی بناخ (**Scaffold**) له هغه بناخ نه عبارت دی چې په اړخیز ډول سره په تنه یا کنده د وني کي یي رشد او نمو کړي وي.

a. د وني تریول ضعیفه نقطه هماګه ئای دی چې اړخیزه شاخه د وني په تنه باندی نښتی وي.

b. هغه تګلاره او طریقه چې په هغې کي بناخونه د وني له تني سره نښتی وي د وني د ساختمانو سلامتی تر تاثیر لاندی راوړي..

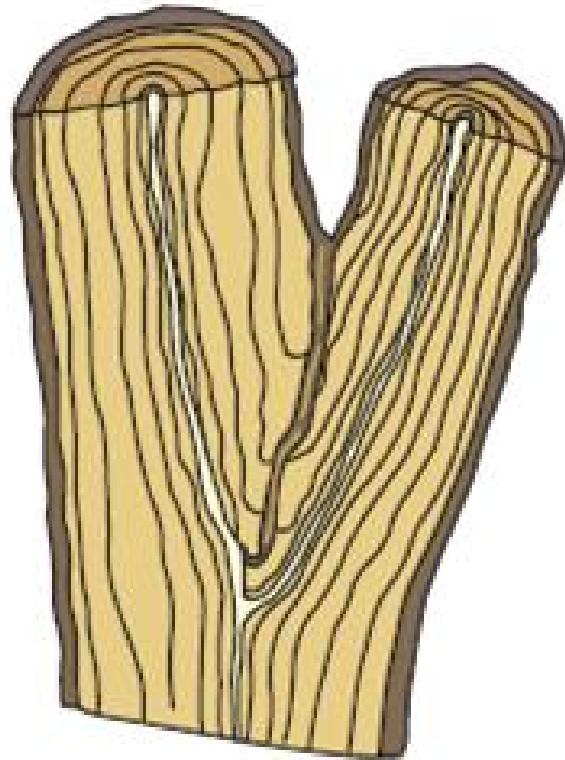
Scaffold branches فرعی ساخونه

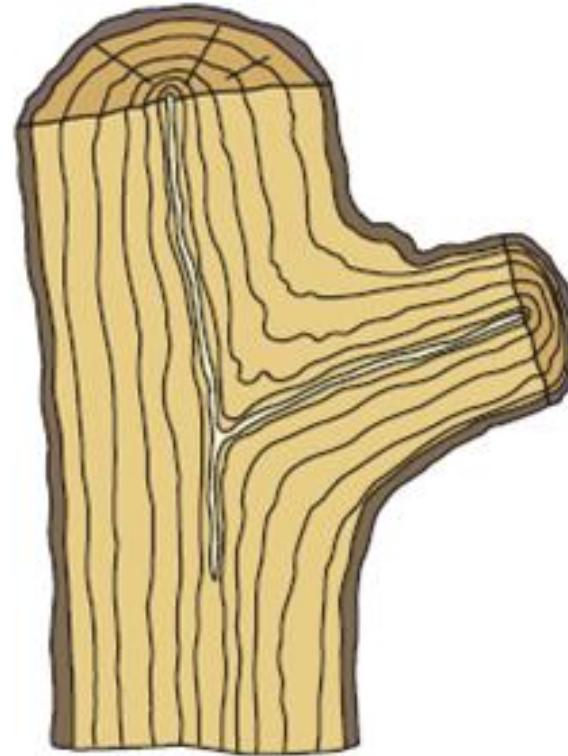
1. د U په شکل سره شق یا د بناخ خپریدل (**U-shaped crotches**)، له هغو پري کونو څخه عبارت دي چي منځته راغلى بناخ پواسطه چي د وني په تنه کي د ۴۵ نه تر ۹۰ درجو زاوي پوري نښتی وي. دا سې بناخونه درست جوربنت له مخي سالم وي.

2. د V په شکل سره شق یا د بناخ خپریدل (**V-shaped crotches**)، له هغو پري کونو څخه عبارت دي چي د هغو بناخونو پواسطه چي له تني سره د حاده زاوي په شکل نښتی وي، منځته راخي. دا سې نقطي داتصال له پلوه ضعيفي وي، څرنګه چي د وني پوستکي د بناخونو په منځ کي په هغې اندازې سره چي وني رشد او نمو کړي متراکم کېږي.

هغه وني چي شق یا د بناخ خپراوي یې د V په شکل سره وي، د نامساعدې هوا په شرایطو کي شق کيدلو او د بنې ماتیدنې لپاره مساعد وي.

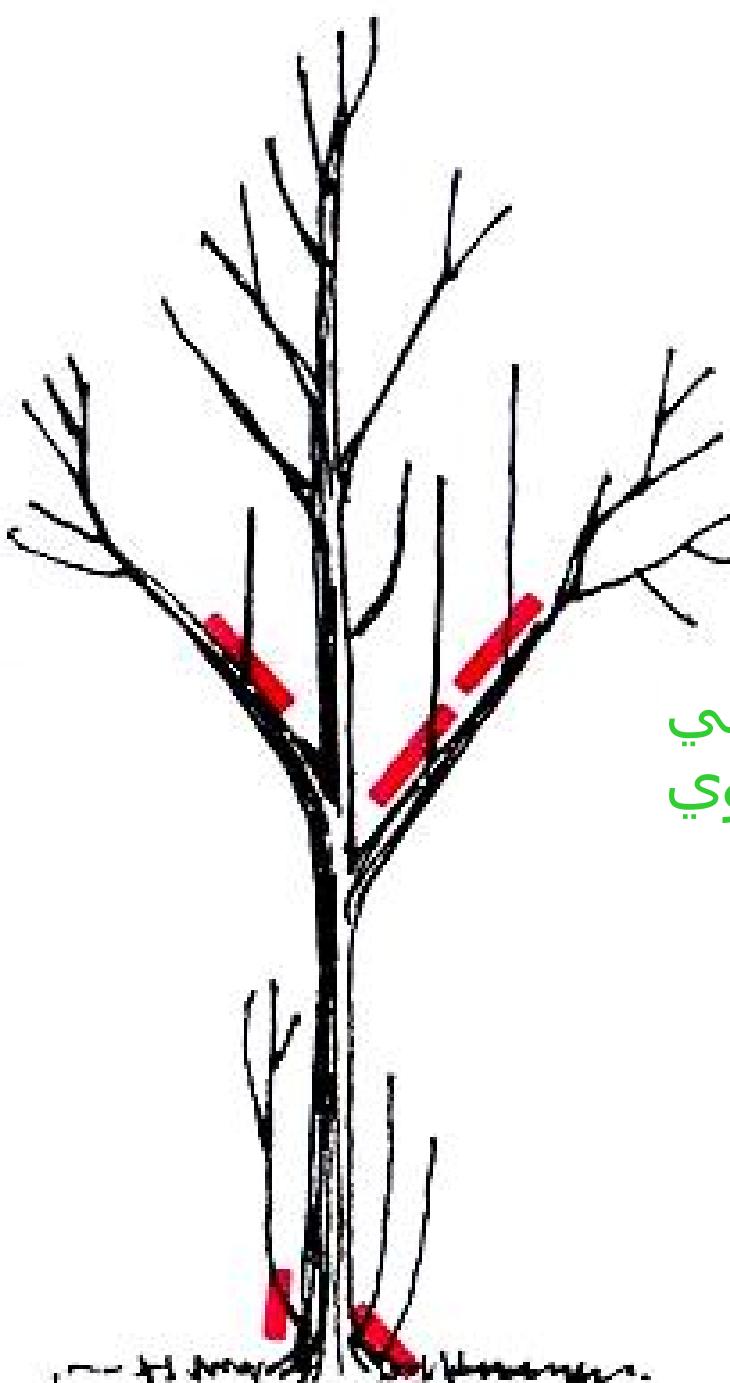

V shaped crotch
د ۷ په شکل شق

U shaped crotch
د ۸ په شکل شق

3. نورسته بناخ (Watersprouts) له نرم بناخ یا نرمی جوانی څخه عبارت دی چې په عمودي شکل سره له شتون لرونکو بناخونو څخه یا هم د وني دتنی له قاعدي څخه یې رشد او نمو کړي وي.
- a. نورسته بناخ په کمی اندازې سره ګل ورکوي او باید چې له وني څخه لري کړل شي .
- b. که چيري دارنګي نورستو ته اجازه ورکول شي چې رشد او نمو وکړي نو پرته له شکه به د وني غوبښتل شوي بناخونه تر تاثير لاندی راشي..

په سور رنگ سره نښه شوي نورستي
(watersprouts) دی چې باید د میوی
له وني خخه لري کړي شي.

4. تيريدونکي يا عبوري بناخونه (Crossing branches) . له هغو بناخونو څخه عبارت دي چي غوبنتل شوي او په زړه پوري نه وي.

a. د همدي عبوري بناخونو د مبنلو په پايله کي اصطکاك منځته راخي چي د نبات د زخمی کيدو سبب کيري.

a. بالآخره همدا زخمونه ددي سبب کيري ترڅو چي ناروغى او حشرات دنبات داخل ته لاره پيدا کري.

b. د هغه شمير بناخونو منظم پري کول کوم چي د تني يا کندۍ په ګاونډيتوب اصلي وني کي رشد او نمو کوي، د بناخونود تيريدو چانس ته کموالۍ يا خاتمه ورکوي..

5. بىكتىي بناخونه (هغه بناخونه چي د وني له بىخي چخه راتوکىري او د وني قوت اخلي) دا نوع بناخونه د **Suckers** په نامه سره هم يادىپزى شين رنگه او نرم بناخونه وي چي د وني له قاعدي چخه راتوکىري.

- د نورستو په شان، بىكتىي بناخونه هم د نبات لپاره زينتى ارزبىت نه لري.
- د بىكتىيو بناخونو لري کول په چانگرى توگه له پيوند شوي نبات چخه مهم او حتمي دي.
- كه چيري بىكتىيو بناخونو (suckers) ته اجازه ورکول شي ترڅو چي له روئستاك چخه نمو او رشد وکري، په غير له شكه دوي په پيوندك (scion) باندي غوبنتل شوي تاثير تر مداخلې لاندي نيسې.

6. مات شوي بناخونه، مریض بناخونه او بي حاصله بناخونه باید له وني څخه لري کړل شي.
- a. د بي حاصله بناخونو لري کول او د ناروځي سرایت يا خپریدنې ته کموالۍ ورکوي.
- b. د وچو لرګيو مات شوو بناخونو لري کول هم په نبات باندي احتمالي خطرونه له منځه وړي.

- B. له دی څخه وروسته چې د ونۍ څخه بناخونه پري کړل شي، پرته له شک څخه زخم منځته راخي چې همدا زخم د فنګسونو او باكترياوو پواسطه د نبات د کړټيَا سبب کېږي 1. ولی د الهي قدرت په اساس ونۍ، کيمياوي مواد تولید وي چې قارچونو او باكترياوو پواسطه د ورستياني څخه مخنيوی کوي..
- a. هغه کيمياوي مواد چې ونه يې توليدوي د زخمونو د بنديدلو او مسدود کيدلو سبب په ونه کي گرځي.
- b. د داسي کيمياوي موادو تشکيل په نامه د compartmentalization سره یادېږي .

- c. فاصل کیمیاوی مواد د هر بناخ په قاعده کي خای لري.(دا تول د الهي
قدرت بيانونکي دي)
- a. د بناخ د پوستکي پل يا ناوک (**branch bark ridge**) د وني
د پوستکي د راوتلو خطونو څخه عبارت دي چي د وني په بناخونو
باندي پورته وصل کيري، تشکيل کيري. .
- i. د اتصال نقطه يا بست (**collar**) له التهابي شوي نسج نه عبارت
دي چي د بناخ د قاعدي يا بیخ په چاپيره خای لري.
- ii. تول دا جورېښتونه د کیمیاوی موادو درلودونکي دي چي نبات ته د
نارو غيو د سرايت څخه مخنيوی کوي.
- iii. هرکله چي يوه ونه زخم شي، پس ونه د هغې په وړاندي يوه ماده
په كالوس(**callus**) يا ساتونکي نسج سره په زخم بادي تولیدوي.
- iv. د بناخ د پوستکي د ناوک يا کوهان لري کول او د
ګريوان(**collar**) يا بست له منځه وړل د انساجو د تخریب سبب
کيري چي د وني د پوستکي د کړيدينې څخه د دفاع دنده په غاره
لري.

C. د ونو ځني بناخونه کوم چي زاره او مزمن وي د بناخ پري کولو په برخه کي ستونزي منځ ته راوري او تر يوه حده خطرناک هم وي - پس بايد چي دبناخ پري کولو په وخت کي د وني د داسي اندامونو د ساتني لپاره حفاظتي اقدامات تر استفادي لاندي ونيول شي.

1. د زرو ونو په بناخ پري کولو کي بايد اختيار وکړل شي ترڅو چي خلکو ته ضرر ونه رسيري او ونه هم په محفوظه ډول سره شاخه بري کړل شي.

2. نا درسته بناخ پري کول معمولاً ددي سبب کېږي ترڅو چي له ونو څخه پوستکي لی شي او لوڅه شي.

3. ددي لپاره چي د بناخ پري کولو په وخت کي د وني له لوڅيدو څخه مخنيوی وشي، نو لاندې اقدامات او مرحلې باید چي په پام کي ونیوں شي.

a. د بناخونو له بسکتني برخې څخه چي بناخ تري پري کېږي د یو پر درې برخې په اندازې سره لاندې غوځونه (undercut) یا برش ترتیب کړئ.

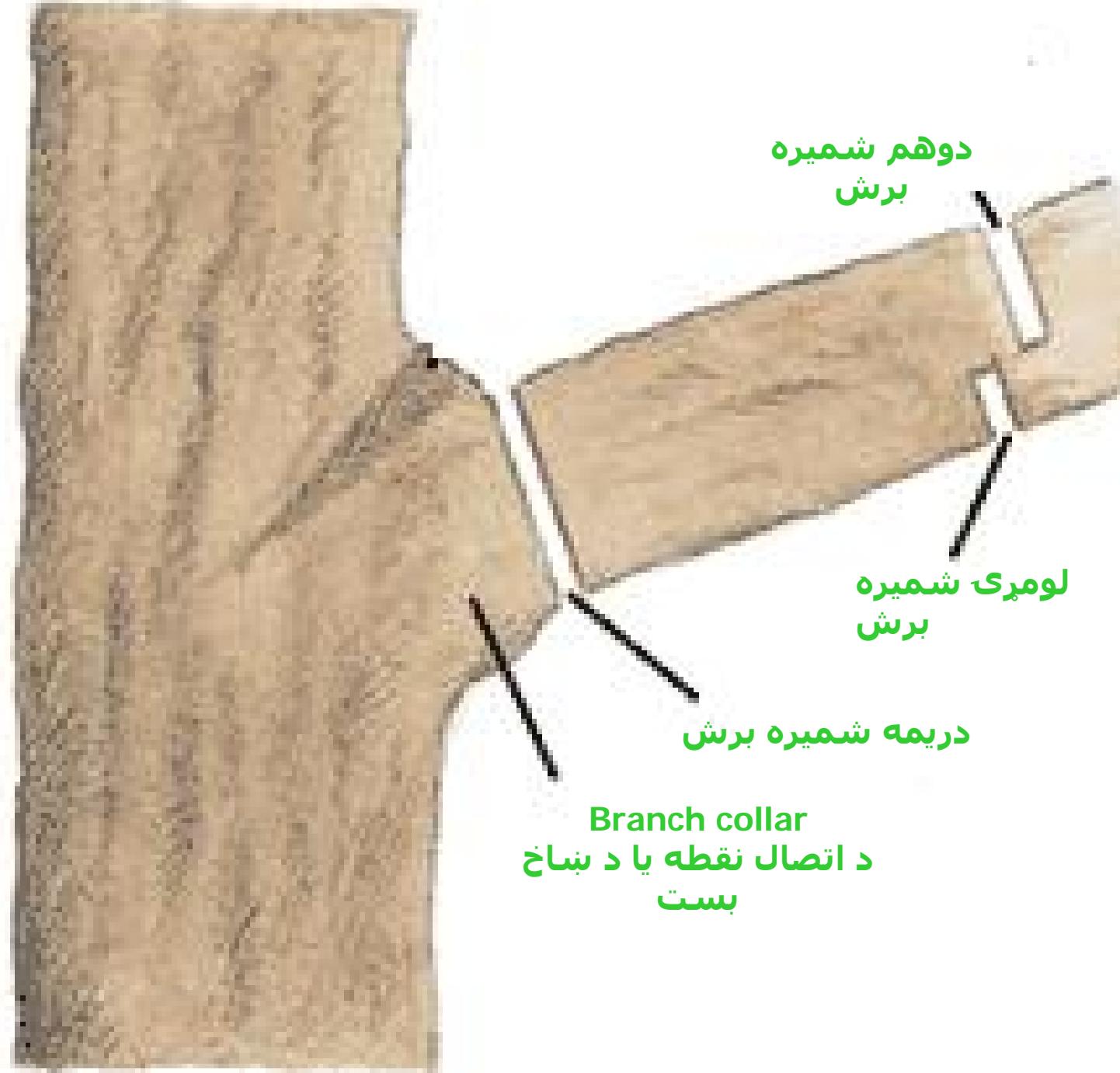
b. لومړی باید چې په اندازه د یو پر درې د بناخ په لاندي طرف برش وکړئ، اووروسته د بناخ پورته لورى تقریباً په اندازه د ۲،۵ سانتي متره له لاندي غوڅونۍ(undercut) څخه پري کړئ .

i. دا غوڅونه یا برش باید چې لومړی برش ته نژدي د وني په ته باندي وشي ترڅو چې مخکنۍ بناخ له هغې څخه سقوط وکړي او د وني په لورى تاو وڅوري.

ii. که چیري غوڅونه یا برش د وني له تني څخه وړاندي وشي ددي سبب به شي چې د وني بناخ یا اندام به مخکي له تاو خورلو څخه، په حمکه سقوط وکړي..

نوټ: په ۲۷ شميره سلايد کي تصویر یا انځور ته مراجعه وکړئ.

- آخری پریکونه او برش نسبت مخکنیو دوه برشونو ته د ونی تتبی ته نژدی سرته ورسوئ.
- ترټول غوره برش هغه دی چي د بنایخ د پوستکی گریوان او ناوک ته نژدی صورت ونیسي او په عین حال کي هېڅ صدمه په انساجو باندي وارده نه شي.
- له دي څخه وروسته چي کله اخری برش عملی شو، زخمونه باید چي د ازادی هوا په وړاندی پریښودل شي.
- بندونکی مواد د دي زخمونو لپاره اصلأً ضروري نه دي.
- څرنګه چي دا نوعه مواد ددي سبب کېږي ترڅو چي د مرطوبو شرایطو په لرلو سره د ورستیدو اندازی ته زیاتوالی ورکري.

مناسب او بنه بناخ پري کول مناسبو وسايولو او
 آلاتو ته ارتيا لري همدارنگه مناسبو ميتودونو ته هم
 ارتيا لري تر خو چي دا شرايطة په دقique توگه د
 مناسب نبات لپاره استعمال شي .

A. آلات او وسائل باید چي د غوره کیفیت در لودونکي
 وي، البته هغه وسائل چي تاسي يې مصرف سرته
 رسولی شي نو باید چي تيره او حاد وي.

B. د بناخ پري کولو آلات او اسباب په بنو او غوره
 شرايطو کي وساتي، هغه په منظمه توگه د رو غنياتو
 پواسطه غور کري او پاك يې وساتي تر خو چي له
 زنگ و هلو څخه يې مخنيوي وشي او يوازي د هغوي
 د مربوطه دندو لپاره ورڅخه کار واخلي.

1. د برش کولو دستگاه یا د باغوانی قیچی (Hand shears)

له دی قیچی څخه د هغو بناخونو د پري کولو لپاره چي قطر یې له ۶،۰ سانتي مترو څخه زیات وي کار اخستل کیږي.

a. دواره قیچی او تیغه په اندازه د ۱۵ نه تر ۲۲ سانتي مترو پوري شتون لري. قیچی ته ورته آله (Scissor type) دیر نژدي قطع کوي په داسي حال کي چي پلاس شکله (anvil type) يې وراندي قطع کوي.

2. کو او اوږدو بناخونو پري کونکي (**Pole pruner**) له دي نوعه آلي څخه د هغه بناخونو لپاره استفاده کېږي کومو ته لاس نه ور رسپنیز. pole pruner چې د او سپنیز لاستی درلودونکي دی، محفوظ او مصون نه وي.

دا آله د هغه بناخونو لپاره چي قطريي له
Lopping shears .3 ٣،٨١ سانتي مترو خخه زيات وي استعماليري.

.4

a. قيچي او تيغه او پلاس هر يو له دوي خخه د ٤٠-٧٦ سانتي متره لاستي
لري. لاستي يي قويولي وزن يي بير سپك وي. .

لپاره استفاده کېږي ترڅو چي هغوي ته بنکى شکل ورکړي.
4. **Hedge shears** : له دې آلى څخه د نویو رشدونو د برش

- a. لاسي او برقي نوعي د تیغو په اندازه د ۱۵ نه تر ۴۵ سانتي مترو
شتون لري.
- b. دا نوعه قیچي گاني د اردو بناخونو د پري کولو لپاره يا هم د هري بناخ
پريکونې لپاره چي مقصد د هغې د طبیعې قوارې سائل نه وي، ګټور نه
وي.

5. د بناخ پري کولو اره (Pruning saws) له دي نوعه اري
څخه د هغه بناخونو د پري کولو لپاره کار اخستل کيرزي چي قطر
د هجي ۲،۵ سانتي مترو څخه زيات وي.

- a. د بناخ پري کولو اري د حيزو غابنونو درلودونکي دي ترڅو چي د
هغي له نېنټلو څخه مخنيوي وشي.
- b. کله چي اره د شاه پر لوری وکښل شي، د اره کولو عمل صورت نيسی
او دا تګلاره اسانه او محفوظه هم ده.
- c. له برقي اري (Chain saws) څخه د بناخونو د پري کولو لپاره استفاده
کول خطرناک وي.
- d. برقي اري د چېه شوو بناخونو او لويدلو تنو د اره کولو لپاره غوره او په
زړه پوري دي، نه د بناخ پري کولو لپاره.

د مغز لرونکو او غیر مغزی میوو لرونکو ونو د
بناخ پري کولو تګلاري .

A. د مغز لرونکو او غیر مغزی میوی لرونکي وني باید
په هغه ورخ چي کرل کېږي، بناخونه ئي باید پري
کرل شي .

B. دوه لاندي تګلاري د وني د اصلاح کولو لپاره په کار
ورل کېږي :

• د وني د اصلی ساقی يا ببرانگي ترتیب.

• د ګلدان په شکل سره د وني ترتیب کول په
کومي کي چي مرکزي ساقه شتون نه لري.

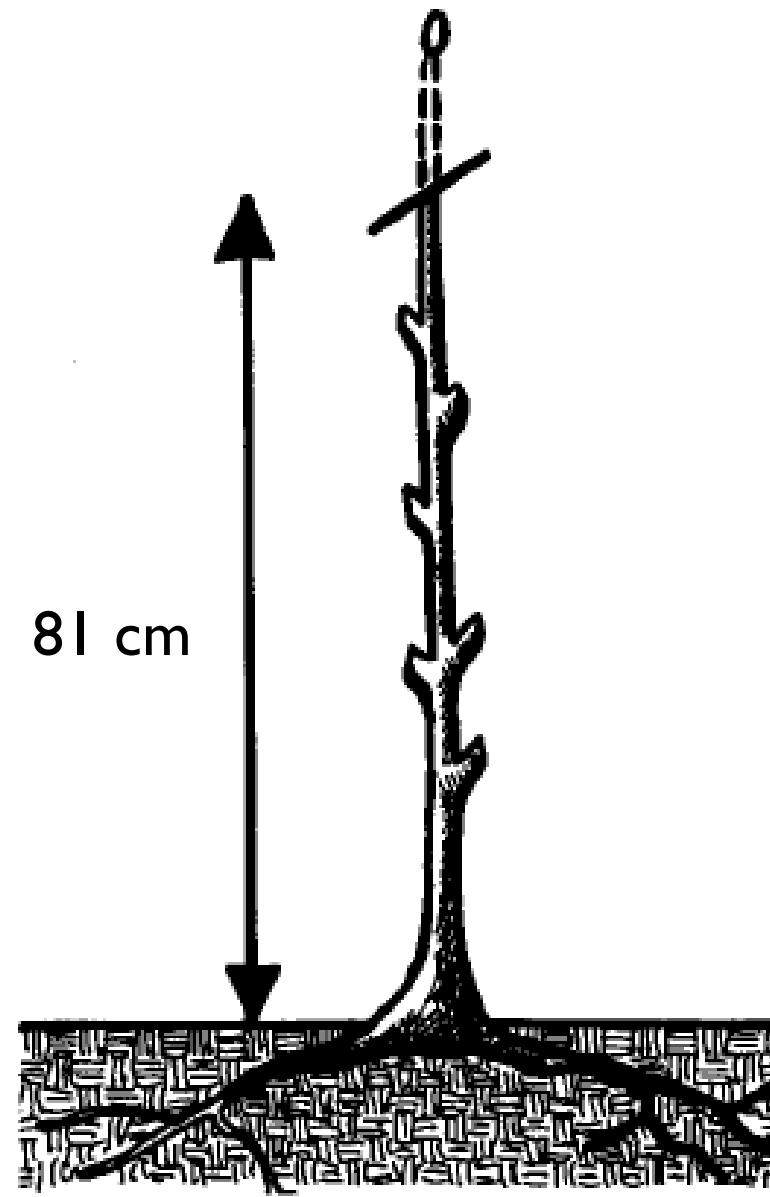
1. د مني، زردالو، آلوبالو، ناك او آلو وني عموماً د central leader په طريقي سره يې بناخونه پري کيري.

2. ددي ونو اصلي او عمه ساقۍ بايد مسلطي وي که چري له central leader training میتود څخه په د داسي ونو د بناخ پري کولو لپاره کار اخستل کيري، پس د وني عمه او قوي ساقه د باندي رآхи.

2. د شفتالو او شليل وني په دواړو میتودونو سره يعني د central leader میتود پواسطه او يا هم د open center بناخ پري کولو پواسطه سره بناخه بري کيدلی شي چون دا نوعه وني قوي تمایل په یوه مسلط بناخ باندي نه لري ترڅو چي نور بناخونه د شعاع تر تاثير لاندي راوړي.

C. د اصلی ساقی مرکзи سیستم (central leader) دا سیستم د مرکзи تني درلودونکی دی چي له هغې څخه جانبی بناخونو رشد کړی وي او د هرم (pyramid) شکل منحنه راوري.

ا. که چيري ونه په دستي توګه کرل شوي وي نو په خاده يا کدنګ (whip) شکل سره یعنی هیڅ شاخ نه لري پس هغه په اندازه د ۸۱ سانتي مترو پري کړئ ترڅو چي رشد او نمو د بناخونو تحريک کړل شي.

۱. هغه نوی ونه چي ارخیزو بناخونو در لو دونکی
ده بايد چي د هغي اصلي ساقه يا ته تر ۸۱
سانتي مترو كمه کړل شي. ټول هغه بناخونه
چي د وني د تني په امتداد د Ҳمکي او لوړوالي
په منځ کي ۶۱ سانتي متره وي، پري کړئ.
پاتي نور جانبي بناخونه د ۵ څخه تر ۱۰ سانتي
متره کم کړئ، په هره یوه ساقه باندي له ۲ نه
اضافه جوانې يا ټيغې (buds) مه پريزد.

3. د پسلی په لوړیو کي باید تریول لور بناخ د اصلی ساقی په
حیث پرینسپیول شي. .

4. په هغه صورت کي چي له لومنۍ ژمي څخه د مخه، ونه د زياتو بناخونو درلodonکي وي، يوازي دري نه تر پنځه بناخونه د داربست (scaffold branches) د بناخونو د لومنۍ سېټ په خاطر انتخاب کړئ.

a. دا بناخونه باید چي د وني د تني (trunk) په چاپيره تقریباً په اندازه د ۱۰ سانتي مترو عمودي فاصله د هري بناخ په منځ کي مارپیچ کړل شي

b. اضافي جانبي بناخونه يا عمودي بناخونه چي د اصلي تني سره د رقابت سبب کېږي، هغه پري کړئ.

a. بيا هم اصلي ساقه شاخه بري کړئ، ولی هغه د وني ترتول لوره برخه پريبدئ ترڅو چي هرمي شکل وساتل شي.

5. په دو هم پسلی کي اطمنان حاصل کړئ چي لور بناخ په عمودي شکل سره رشد او نمو کړي ده او اضافي بناخونه چي د رقابت سبب کېږي، کم کړئ.
6. ه دو همي ژمي کي د جانبې بناخونو یو بل سېټ په اندازه د 61-91 متره نسبت اوول سېټ ته لور انتخاب کړئ.
- a. په هغه صورت کي چي په دو هم کال کي وني کافي رشد نه وي کړي، پس دا کار په دريم ژمي کي سرته ورسوئ.

7. له هر کال څخه وروسته، همدا کار سرته ورسوئ ترڅو چي
تاسي له دريو نه تر څلورو پوري د داربست بناخونو
سېټونه (**scaffold branches**) په لاس راوري وي، له دي
څخه وروسته په لاس راغلى شکل له ساده بناخ پري کولو سره
وساتئ، مثلاً عبوری بناخونه، مریض او نور غوبنتل شوي شاخه
بری کړي .

2. کوبنبن وکړي ترڅو چي اخري بناخونه نسبت پورتنیو بناخونو ته
اوږده وي، ترڅو په دي ترتیب سره د وني شکل وساتل شي.

D. د خلاص مرکز سیستم (open center) دا سیستم وني ته په غیر له ساقو يا مرکزي تني (central leader) څخه د ګلدان شکل ورکوي.

1. هغه نبات چي نوی کښت کړل شوی وي د ۶۱ نه تر ۸۱ سانتي مترو کم کړئ، دا اندازه حتمي نه ده چون دا موضوع له تاسي پوري اړه لري چي بناخونه په کومي اندازې سره لاندې بسکته کوي.

2. قوي بناخونه، چي بنه فاصله لرونکي په اندازه د ۱۵ نه تر ۲۵ سانتي مترو له برش څخه بسکته وي، انتخاب کړئ، ترڅو چي دا بناخونه د لومړي داربست (primary scaffold) په شکل سره وساتل شي.

2. په هغه صورت کي چي ونه د ټوانو جانبي بناخونو درلودونکي وي، پس تنه يا اصلي ساقه (leader) د ۶۱ نه تر ۸۱ سانتي مترو پوري کمه کړي.

a. هغه بناخونه انتخاب کړئ چي بنه وضيعت ولري او له وړاندی څخه بنه وښکاريږي، مثلاً هر د جانبي بناخونو سڀت په اندازه د ۱۵ نه تر ۲۵ سانتي پوري پريزدئي.

3. انتخاب شوي بناخونه بيا هم په اندازه د ۵
نه تر ۱۰ سانتي مترو کم کري او نول
جانبي بناخونه د هغې څخه پري کري.

a. د لوړۍ فصل له پای څخ وروسته د اساسی
او عمده داربست (major scaffold) (branches
دا بناخونو نمو او رشد باید
تشکیل شي.

E. د زره ونه د قوي کولو لپاره هم کيدلى شي چي بناخونه پري کرل شي ترڅو چي دا وني د بيا حل لپاره په توليد باندي پيل وکري.

1. د دي لپاره چي د ميوو زره ونه د بيا حل لپاره ژوندي کرل شي، پس لاندي مرحلې بايد چي په هر کال کي سرته ورسيني.

- a. ناروغه او مات شوي بناخونه له منځه يوسئ.
- b. اخوا او دیخوا ته تللي بناخونه هم له منځه يوسئ.
- c. ضعيفه ساقۍ يا بترانګي له منځه يوسئ.
- d. تول هغه بناخونه چي د وني د مرکز په لوري يې رشد کري وي، هغه لري کړئ .

e. هر يو بناخ چي لاندي لوري ته په مستقيمه توګه
پي رشد کري وي، هغه لري کري.

f. نوي بناخونه په کافي اندازي سره رنگي کري
ترخو چي روښنائي د وني د پوبن د تاج داخل ته
نفوذ وکري.

g. هغه شمير بناخونه چي پير زيات اوږده دي،
هغه لند کري ترخو چي د وني د بدقواره نمو او
رشد څخه مخنيوی وشي.

h. ونه په يو نواخت او مساويانه شکل سره شکل
بندي کري.

تکرار / لنڈیز

1. د مغز لرونکو او غیر مغزي میوو لرونکو ونو د بناخ پري کولو او
رنگي کولو څخه موخه څخه ده؟ تشریح یې کړئ.
2. د ونو د بناخ پري کولو او رنگي کولو لپاره مناسبي طریقي او
میتدونه کوم دي؟ تشریح یې کړئ.
3. د مغز لرونکو او غیر مغزي میوو لرونکو ونو د بناخ پري کولو او
رنگي کولو لپاره له کومو وسایلو څخه استفاده کیدلی شي؟ تشریح
یې کړئ.
4. د مغز لرونکو او غیر مغزي میوو لرونکو ونو د بنايسته کولو لپاره
د بناخ پري کولو (pruning) د میتد تشریح کول په څه ډول سره
دي.